

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ile 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 20.12.1990 Sayı : 20731)

Kanun No.
3689

Kabul Tarihi
15.12.1990

BİRİNCİ BÖLÜM

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 1. — 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı oldukları vergi kanunları ile belirlenir. Ancak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, gerekli gördüğü hallerde, mükelleflerin işyeri ve ikametgâh adresleri ile il ve ilçelerin idarî sınırlarına bağlı kalmaksızın vergi daireleri ve bölge bilgi işlem merkezleri kurmaya, vergi dairelerine bağlı şubeler açmaya ve vergi dairelerinin yetki alanı ile vergi türleri, meslek ve iş grupları itibariyle mükelleflerin bağlı olacakları vergi dairesini belirlemeye yetkilidir.

MADDE 2. — 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 17. — 1.1.1991 tarihinden geçerli olmak üzere 10 yıl süre ile; bu Kanuna, 3418 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle eklenen ek 13 üncü maddenin 2 numaralı fıkrasında yer alan %05 oranı %1 olarak; 4 numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan %30 oranı, vergi incelemesine yetkili Maliye ve Gümrük Bakanlığı merkez denetim elemanları ve münhasıran Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalışan personel için %45, Bakanlığın diğer yurtiçi personeli için %35 olarak uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 3. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrayı takiben aşağıdaki fıkra ile maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Bu suretle tespit olunacak safi kazanç;

- 5 inci dereceye giren mükellefler için asgarî ücretin yıllık brüt tutarının %15'inden,
 - 4 üncü dereceye giren mükellefler için asgarî ücretin yıllık brüt tutarının %25'inden,
 - 3 üncü dereceye giren mükellefler için asgarî ücretin yıllık brüt tutarının %30'undan,
 - 2 nci dereceye giren mükellefler için asgarî ücretin yıllık brüt tutarının %45'inden,
- Az olamaz.

Birinci dereceye giren mükellefler için bu miktar, asgarî ücretin yıllık brüt tutarının %70'idir.

Yukarıdaki fıkralarda yer alan safi kazanç tutarlarının tespitinde, takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarı esas alınır.

3689

15.12.1990

Bu maddeye göre tespit edilen safi kazanç tutarları;

— Kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde faaliyette bulunan mükellefler için %50, kalkınmada ikinci derecede öncelikli yörelerde faaliyette bulunan mükellefler için %40, öncelikli normal yörelerde faaliyette bulunan mükellefler için %25 oranında,

— Münhasıran belediye teşkilatı bulunmayan köylerde (belediyelerin mücavir alan sınırları hariç) işyeri bulunan ve faaliyet gösteren mükellefler için ayrıca 2/3 oranında, İndirilerek uygulanır.

İkinci ve üçüncü fıkralarda yazılı esaslara göre tespit edilen safi kazanç tutarlarının, asgarî ücrete bağlı olarak artması halinde; yeni takdirler yapılmıyaya kadar, takdir komisyonlarınca tespit edilen her bir dereceye ait götürü ticaret ve serbest meslek kazançlarına, asgarî ücretteki artış oranlarında ilave yapılır.

Götürü safi kazanç tutarlarının hesaplanmasında, 10 000 liraya kadar olan tutarlar dikate alınmaz.

MADDE 4. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 2574 sayılı Kanunla değişik 48 inci maddesinin birinci fıkrasının 1-9 numaralı bentlerinde yer alan, yıllık alış, satış ve hâsılat hadleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkraya 9 numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki 10 numaralı bent ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

— 1 ve 6 numaralı bentlerde yer alan tutarlar	15 000 000 lira,
— 2 numaralı bentte yer alan tutar	20 000 000 lira,
— 3 ve 8 numaralı bentlerde yer alan tutarlar	5 000 000 lira,
— 4 ve 7 numaralı bentlerde yer alan tutarlar	15 000 000 lira
— 5 numaralı bentte yer alan tutar	20 000 000 lira,
— 9 numaralı bentte yer alan tutar	10 000 000 lira,

10. 1-9 numaralı bentler kapsamına girmeyen işleri yapanlardan; hizmet işletmelerinde 8 numaralı bentte, diğerlerinde ise 1 ve 2 numaralı bentlerde yer alan hadleri aşmamak.

Sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgarî ücret tutarının takvim yılı içinde artırılması halinde, yıllık alış, satış ve hâsılat hadleri, bu ücretteki artış oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu surette tespit edilen yıllık alış, satış ve hâsılat hadlerini takvim yılı sonu itibariyle aşmayan ve götürü usule tabi olmanın diğer şartlarını taşıyan mükelleflerin, bu usulde vergilendirilmelerine devam olunur.

Bu maddeye göre alış, satış ve hâsılat hadlerinin tespitinde, 100 000 liraya kadar olan tutarlar nazara alınmaz.

MADDE 5. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 3239 sayılı Kanunla değişik 103 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

3689

15.12.1990

Gelir Vergisine tabi gelirler;

12 000 000 liraya kadar	% 25
24 000 000 liranın 12 000 000 lirası için, 3 000 000 lira, fazlası	% 30
48 000 000 liranın 24 000 000 lirası için, 6 600 000 lira, fazlası	% 35
96 000 000 liranın 48 000 000 lirası için, 15 000 000 lira, fazlası	% 40
192 000 000 liranın 96 000 000 lirası için, 34 200 000 lira, fazlası	% 45
192 000 000 liradan fazlasının 192 000 000 lirası için, 77 400 000 lira, fazlası	% 50

Nispetinde vergilendirilir.

MADDE 6. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 3239 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 123 üncü madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yetki

Mükerrer Madde 123. — 1. Bu Kanunun; 13, 17, 21, 24 (3 numaralı bendi), ek 2 (4 numaralı bendi), 47, 53, 68 (10 numaralı bendi), mükerrer 80 (2,3 ve 4 numaralı bentleri), 111 ve 112 nci maddelerinde yer alan maktu had ve miktarların her birini ayrı ayrı veya topluca 5 katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2. Bakanlar Kurulu, 1 inci fıkrada yazılı yetkilerini kullanmadığı takdirde, her bir takvim yılında uygulanacak bu maktu had ve miktarlar, önceki yılda uygulanan maktu had ve miktarlara bu yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artış yapılmak suretiyle tespit edilir.

3. Bu Kanunun, 103 üncü ve geçici 37 nci maddelerinde yer alan gelir dilimleri tutarlarını, 86 ve 87 nci maddelerinde belirtilen hadlerle birlikte 3 katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

4. Bu maddeye göre, maktu had ve miktarların tespitinde 10 000 liraya kadar olan tutarlar nazara alınmaz.

MADDE 7. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 34, 35, 36 ve 37 nci maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 34. — a) Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değiştirilen 46 ncı maddesi hükmü uyarınca yeniden tespit edilen miktarlara göre yeni takdirler yapılıncaya kadar, takdir komisyonlarınca takdir edilen ve uygulanmakta olan her bir dereceye ait götürü ticaret ve serbest meslek kazançlarına, her bir derecede yapılan artışlar oranında ilave yapılır.

b) Kazançları 1990 yılında götürü usulde vergilendirilen mükelleflerden 31.12.1990 tarihi itibarıyla Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinin bu Kanunla düzenlenen alış, satış ve hâsulat hadlerini aşmayanların, götürü usule tabi olmanın diğer şartlarını da taşımaları kaydıyla, 1991 yılında da götürü usulde vergilendirilmelerine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 35. — 1) 1.1.1990-31.12.1999 tarihleri arasında, gerçek usulde gelir vergisine tabi ticarî kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı, bu maddede belirtilen hayat standardı esasına tabidir.

3689

15.12.1990

2-a) Hayat standardı temel gösterge tutarı; faaliyetin yapıldığı takvim yılı sonunda geçerli olan ve 16 yaşından büyük sanayi kesiminde çalışan işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının, birinci sınıf tacirler için 3,1 katı, ikinci sınıf tacirler için 1,8 katı, serbest meslek erbabı için de 2,8 katıdır.

b) Ticarî kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının zarar beyanı da dahil olmak üzere, bu faaliyetleri ile ilgili olarak beyan edecekleri kazançları, temel gösterge tutarlarına hayat standardı göstergelerine göre belirlenen ilavelerin yapılması suretiyle bulunacak tutardan düşük olduğu takdirde, bu maddeye göre belirlenen tutar, vergi tarhına esas gelirin hesaplanmasında ilgili kazanç tutarı olarak dikkate alınır.

c) Bir mükellefin aynı yılda ticarî ve meslekî faaliyette bulunması halinde, temel gösterge tutarı her bir kazanç için ayrı ayrı uygulanır.

Aynı veya ayrı neviden birden fazla işyerinde ticarî faaliyette bulunan mükellefin temel gösterge tutarına, birden sonraki her bir işyeri için temel gösterge tutarının % 50'si oranında ilave yapılır.

Ticarî faaliyette bulunan adi ortaklıklar ile kollektif şirketlerde ortakların, komandit şirketlerde komandite ortakların bu ortaklık veya şirkete ilişkin temel gösterge tutarı; ortakların birisi için temel gösterge tutarı, diğer ortakların her biri için temel gösterge tutarının % 50'si dikkate alınmak suretiyle tespit edilen toplam tutarın, ortaklık ve şirket mukavelelerinde yazılı hisse oranlarında, hisse oranları belli edilmemiş ise her bir ortağa eşit olarak ortak sayısına bölünmek suretiyle uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasında, adi ortaklıklara, kollektif, adi ve eshamlı komandit şirketlere ait işyerlerinin her biri, ortaklar bakımından ayrı ayrı işyeri hükmündedir.

Bu maddenin uygulanmasında, komanditer ortaklar dikkate alınmaz.

d) Bu fıkranın (a) ve (c) bentlerinde yer alan temel gösterge tutarları; 3030 sayılı Kanun uyarınca büyükşehir belediyesi olan illerin, büyükşehir belediye sınırları içinde faaliyette bulunan mükellefler için % 25 oranında artırılarak, kalkınmada öncelikli yörelerde faaliyette bulunan mükelleflerde ise, birinci derecede öncelikli yörelerde % 50 oranında, ikinci derecede öncelikli yörelerde % 40 oranında indirilerek dikkate alınır.

e) Bu fıkranın (a), (c) ve (d) bentlerinde yer alan temel gösterge tutarları; faaliyetin ifa edildiği yöreler itibarıyla altın imalatı ve/veya altın ticareti ile uğraşanlar için % 50 oranında artırılarak uygulanır.

f) Götürü usulden gerçek usule geçen mükellefler de dahil olmak üzere, yeni işe başlayan mükelleflerde temel gösterge tutarı, işe başlanılan yılda mükellefin faaliyette bulunduğu yörede uygulanan temel gösterge tutarının yarısı olarak dikkate alınır. Bu tutar, mükellefin faaliyette bulunduğu yörede uygulanan 1 inci dereceye ait götürü safi kazanç tutarından daha düşük olamaz.

g) Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 116 ncı maddesinde yer alan hayat standardı gösterge tablosunun;

— 1 numaralı bendindeki tutarlar sırasıyla 2 000 000, 3 000 000 ve 5 000 000 lira,

3689

15.12.1990

- 2 (b) numaralı bendindeki tutar 2 000 000 lira,
 - 3 numaralı bendindeki tutarlar sırasıyla 20 000 000 ve 4 000 000 lira,
 - 4 numaralı bendindeki tutarlar sırasıyla 4 000 000 ve 20 000 000 lira,
 - 5 numaralı bendindeki tutar 4 000 000 lira,
 - 6 numaralı bendindeki tutar 5 000 000 lira,
- Olarak uygulanır.

Hayat standardı gösterge tutarları, kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde % 50, kalkınmada ikinci derecede öncelikli yörelerde %40 oranında indirilerek dikkate alınır.

Hayat standardı gösterge tutarları aile reisi beyanları da dahil olmak üzere bir defa dikkate alınır.

3. Mükellefler, kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait gelir vergisine tabi gelirleri (hamiline yazılı mevduatlardan ve menkul kıymetlerden elde edilen gelirler hariç) bulunduğunu belgelendirdikleri takdirde, temel gösterge tutarlarına isabet eden kısmı hariç olmak üzere, bu esasa göre yapılan tarhiyat, Vergi Usul Kanununun düzeltme hükümleri çerçevesinde düzeltilir. Şu kadar ki mükellefler, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre kurulanlar dahil olmak üzere, kanunla kurulu sosyal güvenlik kurumlarından kendilerine ait emekli, malûliyet, dul ve yetim aylığı aldıklarını belgelendirdikleri takdirde, hayat standardı esasına göre yapılan tarhiyatın temel gösterge tutarının emekli, malûliyet, dul ve yetim aylığı tutarına isabet eden kısmı düzeltilir.

4. Çiftçiler, noter vekilleri, geçici yetkili noter yardımcıları ile ruhsatlı dava vekilleri hakkında hayat standardı esası uygulanmaz.

5. Asgarî ücret tutarının değiştirilmediği yıllarda esas alınacak temel göstergeler tutarı, önceki yılda uygulanan temel göstergeler tutarına, faaliyetin yapıldığı yıla ilişkin olarak Vergi Usul kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında ilave yapılmak suretiyle tespit edilir.

Şu kadar ki, asgarî ücret tutarının değiştirildiği yıllarda, asgarî ücrete göre hesaplanan temel göstergeler tutarının, yukarıda yazılı esasa göre yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak belirlenen temel gösterge tutarından daha düşük olması halinde, yukarıda yazılı esasa göre tespit edilen temel gösterge tutarları dikkate alınır.

Bu maddenin 2 numaralı fıkrasının (g) bendinde yazılı, her bir yılda uygulanacak hayat standardı ilave göstergeler tutarları, temel göstergeler tutarında yapılan artışlar oranında artırılır.

Hayat standardı temel ve ilave göstergelerinin tespitinde 100 000 liraya kadar olan tutarlar nazara alınmaz.

6. Bu maddenin yürürlükte olduğu tarihlerde, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 116 nci maddesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

7. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tayin ve tespiti Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 36. — a) Gelir Vergisi Kanununun;

1) 13 üncü maddesinde yazılı 10 000 000 liralık tutar, 25 000 000 liraya,

3689

15.12.1990

- 2) 17 nci maddesinde yazılı 60 000 liralık tutar, 600 000 liraya,
- 3) 21 inci maddesinde yazılı 120 000 liralık tutar, 1 000 000 liraya,
- 4) 24 üncü maddesinin 3 numaralı bendinde yazılı 360 000 liralık tutar, 500 000 liraya,
- 5) 31 inci maddesinde yazılı günlük 200 liralık tutar, 1 200 liraya, aylık 6 000 liralık tutar, 36 000 liraya, yıllık 72 000 liralık tutar, 432 000 liraya,
- 6) Ek 2 nci maddesinin 4 numaralı bendinde yazılı 40 000 000 liralık tutar, 1 000 000 000 liraya, 20 000 000 liralık tutar, 250 000 000 liraya, 4 000 000 liralık tutar, 100 000 000 liraya,
- 7) 47 nci maddesinde yazılı 700 000 liralık tutar, 7 000 000 liraya, 48 000 liralık tutar, 1 000 000 liraya,
- 8) 53 üncü maddesinde yazılı 4 000 000 liralık tutarlar, 50 000 000 liraya,
- 9) 68 inci maddesinin 10 numaralı bendinde yer alan 20 000 liralık tutar, 90 000 liraya,
- 10) Mükerrer 80 inci maddesinin 2,3 ve 4 numaralı bentlerinde yazılı 100 000 liralık tutarlar, 200 000 liraya,
- 11) 86 ve 87 nci maddelerinde yazılı 9 000 000 liralık tutarlar, 36 000 000 liraya,
- 12) 111 ve 112 nci maddelerinde yazılı 10 000 liralık tutarlar, 100 000 liraya, Yükseltilmiştir.

b) Bu maddenin (a) fıkrasının 1, 3, 7, 8 ve 9 numaralı bentlerinde yer alan hükümler, mükelleflerin 1990 yılı gelirleri için de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 37. — 1) 1.1.1991 - 31.12.2000 tarihleri arasında, münhasıran kalkınmada öncelikli yörelerde sürekli olarak fiilen çalışan ve ücret gelirinin tamamını bu yörelerde elde eden hizmet erbabının ücretleri için aşağıdaki vergi tarifeleri uygulanır.

2) Kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde çalışan hizmet erbabının ücretleri; 48 000 000 liraya kadar % 20, 48 000 000 liradan fazlasının 48 000 000 lirası için 9 600 000 lira, fazlası % 30, Nispetinde vergilendirilir.

3) Kalkınmada ikinci derecede öncelikli yörelerde çalışan hizmet erbabının ücretleri; 12 000 000 liraya kadar % 20, 24 000 000 liranın 12 000 000 lirası için 2 400 000 lira, fazlası % 25, 48 000 000 liranın 24 000 000 lirası için 5 400 000 lira, fazlası % 30, 96 000 000 liranın 48 000 000 lirası için 12 600 000 lira, fazlası % 35, 96 000 000 liradan fazlasının 96 000 000 lirası için 29 400 000 lira, fazlası % 40, Nispetinde vergilendirilir.

4) Kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde çalışan hizmet erbabının aynı zamanda veya birbirini takip eden vergilendirme dönemlerinde, kalkınmada ikinci derecede öncelikli yörelerde de çalışması halinde, bu hizmet erbabının ücretlerine, bu maddenin 3 numaralı fıkrasında yer alan vergi tarifesi uygulanır.

5) 1 numaralı fıkra kapsamına giren hizmet erbabından, ücretlerini verdikleri yıllık beyannameye toplamak zorunda olanlar hakkında, Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesi uygulanır.

Şu kadar ki, kalkınmada öncelikli yörelerdeki yıllık beyanname ile beyan etmek zorunda olduğu geliri, münhasıran ücretten ibaret olan hizmet erbabının; elde ettiği ücret geliri için bu maddede yazılı vergi tarifesi uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu İle İlgili Değişiklik

MADDE 8. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 18 ve 19 uncu maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 18. — Tam mükellefiyete tabi kurumların iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerinin 1990, 1991 ve 1992 yıllarında satışından doğan kazançların tamamının satışın yapıldığı yılda kurum sermayesine ilave edilmesi, anonim şirketler yönünden sermaye artırımı nedeniyle çıkarılacak hisse senetlerinin nama yazılı olması ve en geç altı ay içinde borsaya kote ettirilmesi şartıyla sermayeye eklenen bu kazançlar, Kurumlar Vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, vadeli satış nedeniyle kazancın tamamının aynı yıl içinde ödenmiş sermayeye dönüştürülemediği halinde ödenen nakdî sermaye kadar istisnadan yararlanılır ve bu satıştan doğan kazançta ulaşıncaya kadar her yıl ödenen nakdî sermaye kurum kazancından indirilir. 1992 yılından sonra yapılacak tahsilatların sermayeye ilavesi halinde bu hüküm uygulanmaz.

Bu kazançların sermayeye ilavesi kâr dağıtımı sayılmaz ve sermayeye ilave edilen kazançlar Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulmaz.

Şu kadar ki, menkul kıymet veya gayrimenkul ticareti ile uğraşan kurumların, bu amaçla elinde bulundurdukları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır.

Sermayeye eklenen bu kazançların beş yıl içinde herhangi bir surette işletmeden çekilmesi veya işletmelerin tasfiyesi halinde, bu kazançlar o yılın kazancı sayılarak vergiye tabi tutulur.

1163 sayılı Kooperatifler Kanununa ya da özel kanunlarına göre kurulan kooperatifler, ortağın sahip olabileceği en fazla pay tutarı dikkate alınmaksızın istisnadan yararlanırlar. Ancak iştirak hisseleriyle gayrimenkullerin satışından doğan kazanç sermayeye eklenmeyerek özel bir fon hesabında gösterilir ve hiç bir şekilde ortaklara dağıtılmaz, kooperatifin amaçlarının gerçekleştirilmesinde kullanılır.

Bu maddenin uygulanması dolayısıyla borsaya kote ettirilecek hisse senetleri için, hisse senetlerini çıkaran şirketin kârlılığı aranmaz. Türk Ticaret Kanununun 391 inci maddesinin bu suretle gerçekleştirilecek sermaye artırımına aykırı hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 19. — 1.1.1991 - 31.12.2000 tarihleri arasında, münhasıran kalkınmada öncelikli yörelerde faaliyet gösteren ve kanunî ve iş merkezleri bu yörelerde bulunan ayrı tüzel kişiliğe sahip imalatçı kurumların, bu faaliyetlerinden elde edecekleri kazançları, kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde % 20, kalkınmada ikinci derecede öncelikli yörelerde ise % 30 oranında Kurumlar Vergisine tabi tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklik

MADDE 9. — 1.7.1964 gün ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun mükerrer 30 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan maktu vergiler (Maktu ve nispi vergilerin asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadler dahil), bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihe kadar Bakanlar Kurulunca belirlenen miktarlar ile bu miktarların, Vergi Usul Kanunu uyarınca 1990 yılı için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılmak suretiyle bulunacak tutarların toplamı kadar artırılmıştır. Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu vergiler (Mektu ve nispi vergilerin asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadler dahil) o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle hesaplanan vergi miktarlarında 100 lira kesirleri nazara alınmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

492 Sayılı Harçlar Kanun ile İlgili Değişiklikler

MADDE 10. — 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 43 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Motorlu kara taşıtları ile ilgili alım, satım ve taahhüt işlemlerinde gösterilecek değer; işleme konu olan taşıtın cinsi, markası, modeli, tipi ve yaşı itibarıyla Türkiye Sigorta ve Reasürans Şi ketleri Birliğince tespit edilen ve işlemin yapıldığı tarihte geçerli olan kasko sigortasına esas değerinden aşağı olamaz. Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince düzenlenen listelerde yer almayan eski model taşıtların asgarî değeri; o taşıtların listede yer alan en eski modelleri için belirlenen değerinden, her model yılı için % 10 indirim yapılmak suretiyle tespit edilir. Birlikçe düzenlenen listelerde yer almayan taşıtların değerleri, emsali taşıtların değerlerinden aşağı olamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

MADDE 11. — 2.7.1964 gün ve 492 sayılı Harçlar Kanununun mükerrer 138 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mükerrer Madde 138. — Bu Kanuna Bağlı tarifelerde yer alan maktu harçlar (Maktu ve nispi araçların asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadler dahil), bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Bakanlar Kurulunca belirlenen miktarlar ile bu miktarların Vergi Usul Kanunu uyarınca 1990 yılı için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılmak suretiyle bulunacak tutarların toplamı kadar artırılmıştır.

Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu harçlar (Maktu ve nispi harçların asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadler dahil), o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.

Bu suretle hesaplanan harç miktarlarında 100 lira kesirleri nazara alınmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Kaldırılan Hükümler

MADDE 12. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 49 uncu maddesi ile 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 40 ıncı maddesinin 4 numaralı bent hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dahil) her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle miktarı 3 000 000 lirayı, yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde 25 000 000 lirayı aşmayan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan vergilerin tamamı ile bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarından kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ihtilaflı olan ya da dava açma süresi henüz geçmemiş bulunan ikmalen, re'sen ya da idarece tarh edilen ve her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle miktarı 3 000 000 lirayı yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde 25 000 000 lirayı aşmayan vergilerin tamamı ile bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi halinde ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarından kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra kapsamına giren gecikme faizinin hesaplanmasında tarhiyatın tahakkuk tarihi, dava açma süresinin bitim tarihi olarak dikkate alınır.

Bu Kanunun uygulamasında; 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile değişik 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesi gereğince asıl addolunan ve her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle miktarı 3 000 000 lirayı, yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde ise 25 000 000 lirayı aşmayan gecikme zammı ve gecikme faizlerinden;

— 1.1.1989 tarihi itibariyle asıl addolunan miktarın % 30'unun; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla kalan % 70'inin,

— 1.1.1990 tarihi itibariyle asıl addolunan miktarların % 20'sinin; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla kalan % 80'inin ve 1.1.1990 tarihinde asıl addolunan meblağlara 1990 yılı içinde uygulanan gecikme zamlarının,

Bu konuda ihtilaf yaratılmaması ve yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi halinde tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle asılları kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan vergilere ait olan ve her vergi türü itibariyle miktarı 3 000 000 (Yıllık beyannamelere ilişkin olarak 25 000 000) lirayı aşmayan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 20'sinin; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi halinde, kalan % 80'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunda belirtilen miktarların üzerinde borç olması halinde; bu borçların sadece Kanunda belirtilen miktarları kadarki kısmı hakkında da, yukardaki fıkra hükümleri uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan tahsilat tutarları ile bu Kanuna göre yapılan ödemeler mükellefe red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

3689

15.12.1990

Yürürlük

MADDE 13. — Bu Kanunun;

a) 7 nci maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 35 inci maddesi 1.1.1990 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 8 inci maddesiyle 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 18 inci maddesi 5.9.1990 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 1,2,3,4,6,9,10,11 ve 12 nci maddeleri ile 5 inci maddesi 1.1.1991 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere, 7 nci maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 34,36 ve 37 nci maddeleri ve 8 inci maddesiyle 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 19 uncu maddesi 1.1.1991 tarihinde,

d) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerini Maliye ve Gümrük Bakanı yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
51	38	295
53	47	4
	49	390:440,441:445

I - Gerekçeli 496 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49 uncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/765